

ABSTRAKT: Etnicita Číny – kdo je Hui a kdo Dungan?

Práce si klade tři základní cíle – (1) vytvořit koncept vhodný pro komparaci rozdílných etnicit, (2) pomocí něj pak definovat odlišnosti etnicity v čínském kontextu a (3) tyto odlišnosti následně analyticky modelovat na případu Huiů a Dunganů. Druhá kapitola postuluje koncept etnicity jako sekundární identity, který se stává hlavním teoreticko-metodologickým rámcem práce. Z této perspektivy jsou následně diskutovány primární identity a dimenze, dohromady tvořící komponenty etnicity. Univerzálních komponentů etnicity je vymezeno celkem šest, přičemž mezi ně nejsou zařazeny politika, jež je interpretována jako kontext etnicity, a (etno)kultura, chápaná jako projev etnicity. Tato koncepce umožňuje komparaci jak odlišné percepce (emické pojetí), tak i odlišných kvalitativních rysů (etické pojetí) etnicit v jejich šesti základních rozměrech.

Třetí kapitola se věnuje etnicitě Číny a etnickým politikám ve 20. a 21. století. Ústředním cílem je snaha o definici čínské oficiální kategorie *minzu*, její zasazení do kontextu evropských konceptů etnika a národa a její srovnání s pojetím národa v sovětské tradici, ze kterého vychází. *Minzu* je, na rozdíl od většiny ostatních prací, interpretováno spíše jako etnikum než národ a je chápáno jako politická jednotka, která je však většinou relevantní k samotným etnicitám, jež reprezentuje. V opozici k „flexibilnímu a pravidelnému“ stalinistickému národu je čínské *minzu* interpretováno jako „rigidní a chaotický“ koncept. Rigiditou je myšlena jeho selektivní funkce (*minzu* anebo nic), chaotičností pak nesystematické uplatnění pravidel při vymezování *minzu*. Přes dílčí závěry reiteruje tato část již mnohokrát zmíněné závěry jiných autorů, že k etnicitě Číny je nutno přistupovat flexibilně, neboť jednotné pojetí zde neexistuje. Politika, teorie a praxe etnicity se v Číně výrazně odlišují a navzájem tvoří relativně nezávislé koncepce.

Případová studie (IV. kap.) srovnává vliv etnických politik ČLR a SSSR na formování a podobu etnicity Huiů a Dunganů. Huiové a Dungané představují unikátní komparativní materiál, neboť teprve před 130 lety se Dungané emigrací do Střední Asie oddělili od čínských Huiů. Následný vývoj Dunganů v sovětském středoasijském a Huiů v čínském prostředí umožňuje studovat, jak tyto politicky i kulturně-nábožensky odlišné makroregiony ovlivnily současnou podobu jejich etnicit. Z terénních výzkumů u obou komunit (téměř 300 rozhovorů) vyplývá, že etnické politiky přímo ovlivňují samotnou etnicitu jen částečně a spíše krátkodobě. Naopak jako kontext vývoje společnosti ovlivňuje politika i etnicitu dlouhodobě. I rigidní etnické politiky (čínská a sovětská) jsou proto nahlíženy jako marginální hráči na poli etnické identity. Je to prostředí v komplexnějším pojetí, které etnicitu utváří. Představené novodobé pan-Huiské hnutí pak dokládá, jak jsou původně autonomní a ne-etnické oficiální kategorie *minzu* a národa internalizovány a přetvářeny Huii a Dungané dle vlastních potřeb.